

Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik akiuiniarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat

Kapitali 1

Inatsisip atortuuffia

§ 1. Inatsimmit pineqarput:

- 1) Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut, taakkulu akuutissartaat siaruaassinnaasut.
- 2) Uumasogatigiit nunatsinniittuunngitsut nujuartaatsinnut unammillersinnaasut uumasut nappaataannik taakkulu akuinik siaruarterisinnaasut pillugit malittarisassaliorneq.
- 3) Akiuiniarnissamut pilersaarutit.
- 4) Akiuiniariaatsit.
- 5) Nakkutillineq.

Imm. 2. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut tamarmik taakkulu akui siaruaassinnaasut inatsimmi pineqarput, suliffeqarfinni inuussutissaleriffiusuni, uumasunik pingaarnertut tunisassiortuni, uumasuutini piniagassaniluunniit paasineqarneri apeqquataatinnaq.

Imm. 3. Uumasut eqqiluitsunik pineqarnissaannut tunngasut inatsimmi pineqanngillat.

Kapitali 2

Nassuiaatit

§ 2. Inatsimmi matumani makku imatut paasineqassapput:

- 1) Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut: Tassaapput nappaatit tunillannartullu uumasut inuillu akornanni toqqaannartumik toqqaannangitsumilluunniit tunillaassinnaasut. Uumasunik toqqaannartumik attaveqarnermi nerisassalluunniit aqqutigalugit tunillaassuuttoqarsinnaavoq.
- 2) Uumasut nappaataasa akui siaruaassinnaasut: Bakteriat, virusit, miluuffigisaminnit ilanngartuisut (parasit) uumasut inuillu akornanni tunillaassorsinnaasut suulluunniit.
- 3) Uumasut eqqiluitsunik pineqarnissaannut tunngasut: Uumasuutit nappaataannik, kiisalu nunalerinermi uumasuutini piniagassanilu nappaatinik pinaveersaartitsineq, nakkutiginninneq akiuiniarnerlu.
- 4) Uumasogatigiit nunatsinniittuunngitsut nujuartaatsinnut unammillersinnaasut: Uumasogatigiit pissusissamisoortumik nunatsinneersuunngitsut, takkunermikkut siaruaannermikkulluunniit uumasut

assigiinngisitaarnerannik, inuit peqqissusiannik inuiaqatigiilluunniit aningaasarsiornerannik ulorianartorsiortitsisinnaasut.

Kapitali 3

Oqartussat

§ 3. Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussat piginnaatitaasutut oqartussatut inatsimmik aqutsisuupput, kiisalu inatsimmi pineqartunik nakkutilliisuullutik.

Imm. 2. Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqarfup akisussaaffigai:

- 1) uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik akiuiniarnermut pilersaarusiornissaq,
- 2) paasissutissanik nuna tamakkerlugu akiuiniarnissamut pilersaarutitut atatillugu inernernik naliliinissamut pisariaqartinneqartunik katersinissaq,
- 3) uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit inatsisip eqqortinnissaanut nakkutiginninnissaq siunertaralugu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit inuussutissalerisut tunisassianik uumasuneersunik tuniniaanissamik akuerineqarsimasut akuttunngitsumik misissuiffigisar-nissaat, aamma
- 4) uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik akiuiniarnissaq siunertaralugu uumasunik uumasuutinillu pingaarnertut tunisassianik akuttunngitsumik misissuisarnissaq.

Imm. 3. Suliffeqarfiit inuussutissalerisut pingaarnerusumillu uumasunit tunisassiortut Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqarfup qinnuiginninnerati-gut suliaminnik naammassinnittarnerannut pingaarutilinnik paasissutissanik tamanik § 3, imm. 2, nr. 2-mi aalajangersarneqartunik tunniussisassapput.

Kapitali 4

Uumasogatigiit nunatsinneersuunngitsut nujuartaatsinnut unammillersinnaasut

§ 4. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuisa siaruaassinnaasut siaruarnissaat pinngitsoortinniarlugu uumasogatigiit nunatsinniittuunngitsut avataaningaanneersut qaqugukkut qanorlu atugassaqaqtitsilluni nunatsinnut eqqussorneqarsinnaanerannut Naalakkersuisut erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaapput.

Kapitel 5

Akiuiniarnissamut pilersaarutit

§ 5. Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliinissaq misissuinissarlu kiisalu tunillaassuuttoqalinnginnissaa siunertaralugu akiuussusersuinissap nakkutilliinissallu qularnaarneqarnissaa Naalakkersuisut qularnaagassaraat.

§ 6. Akiuiniarnissamut pilersaarutit, taakkununga ilanngullugit uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkualu akuinik siaruaassinnaasunik nakkutiginninneq, misissuineq,

akiuussusersuineq tunillaassortoqalinnginnissaalu siunertaralugu qanoq iliuusissat pillugit Naalakkersuisut ersarinnerusunik malittarisassiorsinnaapput.

§ 7. § 6 naapertorlugu akiuiniarnissamut pilersaarutit:

- 1) uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuutissartaat siaruaassinnaasut takutinneqarsinnaassapput, laboratoriami misissuinissamut, il.il., pilersaarusiornikkut
- 2) piginnaatitaalluni oqartussaasup suliffeqarfinnillu nerisassaleriffusut, uumasunik uumasuutinillu pingaarnertut tunisassianut aqutsisuusut akornanni akisussaaffimmik agguataarineq aalajangersarneqassaaq,
- 3) uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik siaruaassinnaasunik paasisaqartoqartillugu akiuiniarnissat sorliit aalajangiunneqarnersut allassimassaaq.

Kapitali 6

Akiuiniariaatsit

§ 8. Suliffeqarfinni inuussutissaleriffusuni, uumasunik pingaarnertut tunisassiornerni, uumasuutini kiisalu piniagassani uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik annikillisaanissaq anguniarlugu akiuiniarnissamut periutsinik immikkut ittunik Naalakkersuisut aalajangiisinnaapput.

Imm. 2. Periutsit imm. 1-imi taaneqartut atorneqarnissaannut piumasaqaatit, taakkununga ilanngullugit uppernarsaatit suleriaatsillu pisariaqartut pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut akuersisinnaapput.

Imm. 3. Akiuiniariaatsit immikkut ittut ilaasa akiuiniarnissamut pilersaarutit ilaattut atorneqannginnissaat pillugu Naalakkersuisut aalajangiisinnaapput.

Kapitali 7

Nakkutilliineq

§ 9. Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuisa siaruaassinnaasut killilersimaarneqarnissaat imaluunniit siaruatsaaliorneqarnissaat anguniarlugu immikkut ittumik iliuuseqarnissamut inerteqquteqarsinnaavoq peqqussuteqarsinnaallunilu.

Imm. 2. Imm.1 aamma imm. 4 naapertorlugit iliuuserisassat imarisinnaavaat:

1) Uumasuutigisanut piniagassanullu tunngatillugit:

- a) Immikkut misissuinerit,
- b) nakkutilliinerit,
- c) nalunaaqutsersuinerit,
- d) nakorsaanerit,
- e) akuiussutissalersuinerit,
- f) immikkoortitsilluni mattussinerit,
- g) uumasumik tunniussinissamut immikkut piumasaqaatit,
- h) uumasunik toqutsineq, tassunga ilanngullugit tuniluuffusup eqqaani toqutsineq imaluunniit immikkut ittunik piumasaqaatitaqartumik toqoraaneq, aamma

- i) suujunnaarsitsineq.
- 2) Uumasunit tunisassianik kiisalu nerukkaatissanik, naggorissaatinik, kinnerinik atortunillu allanik tunillatsisimasinnaasunik:
  - a) Immikkut misissuinerit,
  - b) suliarinninnerit,
  - c) nalunaaqutsersuinerit,
  - d) immikkut atuinissamut peqqussuteqarnerit,
  - e) immummik, manninnik uumasunillu tunisassianik allanik tunniussinissamut immikkut piumasaqaatit,
  - f) tunillannartuiaaneq,
  - g) nungutitsineq,
  - h) toqqortaateqarneq atortussaajunnaartitsinerlu, aamma
  - i) suujunnaarsitsineq.
- 3) Suliffeqarfinnut inuussutissaleriffiusunut aamma uumasunik pingaarnertut tunisassiortunut tunngatillugu kiisalu uumasuutitut atorineqartussatut sanaartukkanut, illuutitut, maskiinaatigut assartuussutigisartakkanullu tunngatillugit:
  - a) Aaqqissuussinissamut ingerlatsinissamullu immikkut piumasaqaatit,
  - b) eqqiaaneq tunillannartuiaanerlu
  - c) akuersissummik utertitsineq,
  - d) assiaqusersuineq, aamma
  - e) imermik kuutsitsinissamut aamma aalajangersimasumut kuutsitsinissamut inerteqquteqar-neq.

Imm. 3. Peqqussut inerteqqulluunniit malinneqanngippat Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik nioqqutissanik peqqussuteqarfigineqarsimasunik imaluunniit inerteqqutigineqarsimasunik suujunnaarsitseqqusisinnaavoq, aamma uumasut napparsimasut akiuussutissamik kapineqarnissaannik toqunneqarnissaannilluunniit peqqussuteqarsinnaalluni. Suujunnaartitsineq, akiuussutissamik kapisineq toqutsinerlu suliffeqarfimmut piginnittumullu taarsiissutitaqanngitsumik akiligassanngortinneqassaaq.

Imm. 4. Naalakkersuisut uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuisa siaruaassinnaasut killilersimaarneqarnissaat imaluunniit siaruatsaaliorneqarnissaat anguniarlugu immikkut ittumik iliuuseqarnissaq pillugu inerteqquteqarnissamut peqqussuteqarnissamullu malittarisassaliorsinnaapput.

§ 10. Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut uppersaammik atorsinnaasumik eqqartuussisumiillu aalajangiinertaqanngitsumik, inatsimmi matumani imaluunniit inatsit una malillugu malittarisassani aalajangersarneqarsimasunik suliassanik naammassinninnermi atorineqartussanik paasissutissanik pissarsiniarlutik pisortat illuutaannut namminerisamillu illuutitut, sumiiffinnut, assartuutitut, niuertarfiup allagaataanut, pappiaqqanut il.il. , tassunga ilanngullugit aamma atortussianut elektronikki atorlugu toqqorneqarsimasunut sukkulluunniit isersinnaapput.

Kapitali 8

Naammagittaalliorneq

§ 11. Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaasunit aalajangiiffigineqartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaapput.

Imm. 2. Naammagittaalliorsinnaatitaapput:

- 1) aalajangiinermi pineqartoq, aamma
- 2) kinaluunniit suliaq inernerata qanoq kinguneqarneranik nammineerluni annertuumilluunniit soqutigisaqartoq.

Imm. 3. Naammagittaalliornissamut piffissaliussaq tassaavoq ulloq aalajangiinerup nalunaarutigineqarfaniit sapaatit akunneri arfinillit qaangiutsinnagit.

Imm. 4. Naammagittaalliuteqarneq Naalakkersuisut allamik aalajangiisimatinnagit kinguartitsinermik kinguneqassanngilaq.

Kapitali 9

Pineqaatissiissutit

§ 12. Inatsimmi immikkut allamik tunngavissaqarluni pineqaatissiissut sakkortunerusoq atorineqartariaqartoq isumaqartoqanngippat, arsaarinninnermik akiliisitsissummilluunniit pineqaatissinneqarsinnaavoq:

- 1) § 9, imm. 1 naapertorlugu aalajangiussanik malinninngitsoq, imaluunniit
- 2) § 10 malillugu nakkutilliinermi oqartussanik isertitsinngitsoq.

Imm. 2. Inatsisartut inatsisaat manna malillugu najoqqutassiani atulersinneqartuni najoqqutassani aalajangersakkanik unioqqutitsinermi akiliisitsinermik arsaarinnissuteqarnermilluunniit pineqaatissiinissaq pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Imm. 3. Inatsisitigut piginnaatitaasut pisussaataitaasullu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi maleruagassat malillugit pillaanermi akisussaatinneqarsinnaapput. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat, kommuni kommunilluunniit ataatsimooqatigiiffat unioqqutitsisuuppat Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat, kommune kommunilluunniit ataatsimooqatigiiffat akiliisitaanermik pineqaatissinneqarsinnaavoq.

§ 13. Inatsimmik unioqqutitsisoq unioqqutitsinermi pisuunini nassuerutigippagu, piffissallu aalajangersimasup iluani akileeqqusissut qinnuteqarnikkut sivitsorneqarsinnaasup akilernissaanik nalunaaruteqarpat, Naalakkersuisut nalunaaruteqarsinnaapput suliaq eqqartuussivikkoortinnagu aalajangiivigineqarsinnaasoq.

Imm. 2. Imm. 1-imi nalunaarut taaneqartoq eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi inatsimmi allakkamut unnerluussutaasumut piumasaqaatit pillugit aamma oqaaseqarnissamut pisussaaffeqannginneq pillugu aalajangersakkat taamatuttaaq atuupput.

Imm. 3. Akiliisitsissut piffissaagallartillugu akilerneqarpat, imaluunniit akuerineqarnerata kingorna akilerneqarpat imaluunniit pillaatissaq atorineqarpat malersueqqinnissaq atorunnaassaaq.

§ 14. Akiliisitsissutit, Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu imaluunniit Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu najoqqutassat malillugit eqqartuussutigineqartut Nunatta Karsianut tutsinneqassapput.

Kapitali 10

Atortuulerfia

§ 15. Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. juli 2016 atuutilerpoq.

Namminersorlutik Oqartussat, ulloq 6. juni 2016

Kim Kielsen

Namminersorlutik Oqartussat

Imaneq 4

3900 Nuuk

E-mail: nsninatsit@nanoq.gl

Linkit iluaqutaasussat

Kalaallit Nunaanni inatsisinut nalunaarutit

Namminersorlutik Oqartussat inatsisinut toqqorsiviat

Naalakkersuisut